

HUTA

SILESIA

DESIGN

Sfinansowano dzięki wsparciu firmy Rettig Heating

HUTA SILESIA DESIGN

ZESZYTY RYBNICKIE 21

REDAKCJA: MARTA PASZKO

MUZEUM W RYBNIKU

RYBNIK 2015

Huta Silesia Design

Redaktor wydawnictw Muzeum w Rybniku: dr Bogdan Kloch (dyrektor Muzeum w Rybniku)

Redakcja: Marta Paszko

Korekta: Marta Paszko, Dawid Keller

Skład: Dawid Keller

Projekt okładki i logotypu na stronie tytułowej: Katarzyna Jendrośka-Goik

Wydawca: Muzeum w Rybniku, ul. Rynek 18, 44-200 Rybnik

© Copyright by Muzeum w Rybniku, Rybnik 2015

ISBN 978-83-63959-07-4

Druk: Centrum Usług Drukarskich Henryk Miler, www.cuddruk.pl

SPIS TREŚCI

Słowo wstępne Dyrektora Muzeum w Rybniku	7
Marta Paszko – „Huta Silesia Design”, czyli o designie w lokalnej odśłonie	9
Irma Kozina – „Huta Silesia” – zapomniane projekty, nieznani designerzy	31
Dawid Keller – Obrazy z dziejów „Huty Silesia”	47
Jacek Kamiński – Architektura „Silesii”, Paruszowca-Piasków	71
Jerzy Natkaniec – Moja historia w „Hucie Silesia”	106
Wykaz fotografii	131

Słowo wstępne

„Huta Silesia” w Paruszowcu to niezwykle zjawisko w dziejach industrialnych naszego regionu. Osada, znana już co najmniej w XVII w., od połowy kolejnego stulecia była miejscem intensywnego uprzemysławiania. Zachowane dokumentacje, litografie, fotografie, plany i mapy doskonale świadczą o wielkim znaczeniu tego zakładu w XIX i XX w. Specyfiką miejsca jest ścisły związek człowieka i jego zakładu oraz otaczającej przestrzeni. Wspomnienia z własnej, wieloletniej pracy, pracy rodziców, dziadków, a nawet bardziej odległych przodków rysują niezwykle obraz zbiorowej pamięci tego miejsca. Huta to matka żywicielka, z którą wiązano się na całe pokolenia. Dziś miejsce to silnie funkcjonuje we wspomnieniach.

Wystawa zorganizowana we wrześniu 2015 r. w naszym Muzeum ukazała „Silesię” i ludzi tam pracujących. Zainteresowanie wystawą Huta Silesia Design i działaniami, które jej towarzyszą, jest bardzo duże, co świadczy, że istnieje zapotrzebowanie na przybliżanie tej konkretnej historii. Jednak – jak każda tego typu wystawa czasowa – kiedyś się kończy, zaś wiele eksponatów musi trafić do magazynów lub do instytucji czy osób prywatnych, które zgodziły się je udostępnić.

Utrwaleniu pamięci o wystawie i samym obiekcie „Huty Silesia” ma służyć niniejsza publikacja. Kolejny „Zeszyt Rybnicki”, numer 21, jest zbiorową pracą opowiadającą o kilku płaszczyznach postrzegania tego zakładu. To z jednej strony zapis wystawy (katalog), która przejdzie do historii, zaś z drugiej strony jest refleksją historyczną, kulturową i architektoniczną nad przemijaniem „Silesii”. Składam podziękowania autorom tekstów, jak i wszystkim, którzy przyczynili się do powstania publikacji oraz wcześniejszej wystawy, będącej inspiracją dla tego wydawnictwa.

dr Bogdan Kloch
Dyrektor Muzeum w Rybniku

Rybnik, październik 2015 r.